

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtarë për Parandalimin e Torturës

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 201401200/2

Tiranë ___/___/2014

Lënda: Rekomandohet përmirësimi i kushteve të trajtimit të shtetasve Shqipëtare gjatë operacioneve të riatdhesimit nga vende të BE dhe shteteve të zonës Shengen.

Drejtuar : Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit
Z. Artan DIDI

Drejtorit të Policisë Kufitare dhe Emigracionit
Z. Pëllumb NAKO

TIRANË

HYRJE

Më datë 05.06.2014, FRONTEX në bashkëpunim me Drejtorinë e Policisë Kufitare dhe të Emigracionit koordinuan operacionin e riatdhesimit të shtetasve shqiptar nga vende të BE dhe shteteve të zonës Schengen. Qëllimi i këtij operacioni ishte largimi nga territori vendeve anëtare të BE dhe vendeve të zonës Schengen të shtetasve shqiptarë për të cilët është dhënë vendim për riatdhesim. MKPT ishte pjesë e grupit monitorues të këtij procesi riatdhesimi, duke ushtuar në këtë mënyrë rolin e vet ligjor dhe kushtetues dhe përmbushur njëkohësisht dhe Direktiven 2008/115/EC të Parlamentit Europian për standartet e përbashketa ndërmjet vendeve të BE me vendet e treta për monitorim të pavarur nga MKPT të operacioneve të kthimit të shtetasve nga BE në vendet e origjines.

SHËNIME PARAPRAKE MBI OPERACIONIN E KTHIMIT

Në përmbushje të misionit të tij, MKPT-së u përfaqësuanë kete operacion riatdhesimi nga Drejtuesi në Detyrë Z. Alfred Koçobashi i kishte si detyrë funksionale monitorimin e respektimit të Kartës së të Drejtave Themelore, dhe

Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë të cilat sigurojnë respektimin e dinjitetit njerëzor të të gjithë personave pjesëmarrës në programin e riatdhesimit.

Gjatë këtij operacioni u riatdhesuan 51 shtetas shqiptar nga Franca dhe Finlanda.

MKPT e ftuar të marrë pjesë në monitorimin e këtij procesi u informua gjerësisht lidhur me procedurat e riatdhesimit parapraakisht nga ana Frontex gjithashtu dhe nga Drejtoria e Kufirit dhe e Emigracionit.

Me dt.25-30 maj 2014, MKPT mori pjesë aktive në trajtimin “Operacionet e Përbashkëta të Kthimit’ organizuar nga Frontex dhe Drejtoria e Kufirit dhe Emigracionit në Qenden Operacionale” Delta” ne Vlore. Ky trajnim ishte nje praktike e mire, informues dhe percaktues në suksesin e operacionit të riatdhesimit.

Monitorimi i procesit të riatdhesimit është shumë i rëndësishëm për të garantuar:

- Kthimin në mënyrë njerëzore duke respektuar plotësisht të drejtat themelore;
- Respektimin rigoroz të standardeve të BE-së
- Respektimin rigoroz të ligjit shqiptar
- Sigurinë dhe mbrojtjen e stafit (shoqëruesit dhe pjesëmarrësit e tjerë)

MONITORIMI I PROCESIT TË KTHIMIT

Përfaqesuesi i MKPT-së udhëtoi me avion charter nga Tirana në Lilles, Francë dhe monitoroi procedurat e dorëzimit në Lilles si dhe gjatë fluturimit Lilles-Tirane procedurat dhe zbatimin e planit operacional në mbarëvajtjen e udhëtimit dhe shoqërimit të personave në bord. Dy ditë para nisjes Departamenti i Kthimit në Drejtorinë e Kufirit dhe Emigracionit i kishte ofruar MKPT-së gjithë informacionin e duhur lidhur me operacionin e kthimit. Takimi paraparak ishte caktuar në orën 7:00 të datës 05.06.2014 në Komisaratin e Policisë së Kufirit Rinas, me prezencën e Drejtuesit të Operacionit, Koordinatorit të Grupit të Shoqërimit si dhe mjekut të caktuar të ndjekë operacionin. Nisja nga aeroporti i Rinasit u bë në orën 9:00. Të dt 05.06.2014. Para nisjes, MKPT u informua lidhur me listën e personave që do riatdhesoheshin. Lista emërore përbëhej nga 51 emra, dhe kishte të shënuar ditëlindjen dhe kombësinë e personave. Në listë ishin përfshirë dhe 4 femra e 3 të mitur.

Gjatë udhëtimit Drejtuesi i Operacionit dhe Ko-ordinatori i Grupit të Shoqërimit bënë planin e shpërndarjes dhe sigurisë sipas metodologjisë dhe rekomandimeve të FRONTEX, duke i caktuar detyrat stafit të sigurisë; oficerja femër u caktua në shoqërim të shtetaseve femra; për familjet u dha porosia që të vendosen më vete; ndërsa për personat me raportë sigurie, vendosja u caktua në fund të avionit dhe me personel të dubluar.

Transferimi nga autobusi, në minibus për në aeroplan

Pati një vonesë të vogël gjatë transferimit nga autobuzi i cili bëhej me minibusë deri tek dera e avionit nën shoqërimin e policëve të huaj. Tek dera e avionit të riatdhesuarit priteshin nga Koordinatori i Grupit të Shoqërimit dhe shoqëroheshin nga dy policë të tjerë deri në vendet përkatëse.

Të parët u shoqëruan në aeroplan shtetasit e kthyer nga Finlanda të ndjekur nga shtetasit e kthyer nga Franca. Shoqërimi nga autobusi deri tek dera e avionit bëhej pa pranga por vetëm me një shoqërim të lehtë nga krahu deri tek vendi përkatës në avion.

Procesi i imbarkimit vijoi qetësisht. E fundit u shoqërua një familje e përbërë nga 5 persona, nga të cilët 3 të mitur. Ata u shoqëruan nga personeli femër dhe u ulën në vendet e para të avionit të gjithë pranë, pa u ndarë. Fëmijëve iu krijua një atmosferë miqësore dhe policët qëndruan larg të qenit vizual.

Në bord ishte dhe një çift të rinjsh të cilët u ulën në ndenjësë pranë njeri-tjetrit. Ndërsa dy femrat e tjera u ulen në rreshtin e dytë të avionit, pranë të cilave qëndroi oficerja femër.

Pas sistemimit të të gjithë shtetasve në vendet e veta, u futën valixhet dhe sendet të tjera personale të pasagjerëve, si dhe dokumentacioni përkatës. Më tej Drejtuesi i Operacionit dhe Ko-ordinatori i Grupit të Shoqërimit pyetën pasagjerët nëse dikush kishte ndonjë nevojë apo ankesë. Dy veta thanë që donin të shkonin në banjë por thanë që mund të prisnin sa të nisej avioni e pastaj u shoqëruan nga policët. Gjithashtu, pasagjerëve iu komunikua se sendet personale, përfshirë dhe lekët, i janë dhënë palës shqiptare dhe se do t'i shpërndaheshin në momentin e arritjes në Shqipëri.

Procesi i imbarkimit përfundoi në orën 13:00.

Gjatë udhëtimit gjithçka shkoi mirë. Te gjithëve iu server ushqim i bollshëm për drekë i shoqëruar me pije të ftohta. Personat u shoqëruan në banjë sipas kërkesave të tyre por duke iu ruajtur privacia.

Debriefing

Më të arritur në Tiranë, në orën 16:07, u zhvillua takimi informues ku ishte i pranishëm Drejtori i Kufirit, dhe drejtues të tjerë të lartë të Policisë së Kufirit dhe Emigracionit gjatë të cilit u theksua se operacioni u krye me sukses dhe pa probleme. Rezultatet e trajnimit ishin pozitive. U konsiderua shumë e rëndësishme prania e polices femër gjatë procesit të riatdhesimit pasi në bord të avionit kishte gra dhe fëmijë.

Për sa më sipër dhe në mbështetje të pikës 3, të nenit, 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë ku thuhet se: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike”*; të nenit 21, gërma “b” të ligjit nr.8454 dt.04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku thuhet se: *“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive; si dhe në bazë të Nenit 74/1 pika “b” të Ligjit Nr. 9888 dt. 10.03.2008 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin Nr. 8328 dt. 16.04.1998 Për të drejtat dhe trajtimin e të dënurave me burgim”* ku parashikohet midis të tjerash se: *“Avokati i Popullit nëpërmjet Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës ka këto kompetenca:*

b) paraqet rekomandime për organet përkatëse, me qëllim që të përmirësohet trajtimi dhe kushtet e individëve që u është hequr liria dhe të parandalohet tortura dhe trajtimi ose dënimi i egër, çnjerëzor dhe poshtëruar”.

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave që në operacione të tjera të përbashkëta të kthimit të ketë një prani të më shumë policeve gra si pjesë e skuadrës;
2. Marrjen e masave që gjatë procesi të imbarkimit dhe dorëzimit, familjet me fëmijë duhet të imbarkohen të fundit, kjo për të siguruar një prezencë më të ulët të policisë, në mënyrë që të reduktohet në maksimum efekti psikologjik tek fëmijët.
3. Marrjen e masave që kur në listat e personave që do riatdhesohen përfshihet edhe fëmijë të sigurohet prania në bord e një psikologu apo punonjeseje sociale eksperte e të drejtave të femijeve.
4. Marrja e masave për përfshirjen dhe lajmërimin paraprak të MKPT në të gjitha operacionet e riatdhesimit nga ana e Drejtorisë së Kufirit dhe Emigracionit, si në rastet kur kjo drejtori është organizatori direkt gjithashtu dhe në rastet e partneritetit me vendet e BE.

Për qëndrimin dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihem në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të Ligjit Nr. 8454 dt.04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit".

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

AVOKATI I POPULLIT

Igli TOTOZANI

Në mungesë dhe me Porosi

KOMISIONERI

Arben SHKËMBI